

สภามหาวิทยาลัยอิสระ ความฝันที่เอื้อมถึง (หากต้องการ)

ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา

ประธานคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ให้สัมภาษณ์ถึงการประชุมคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ว่า ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่ององค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ในการกำกับดูแลของรัฐบาล ที่ไม่ใช้ระบบราชการเข้ามาบริหาร โดยรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยได้นำเรื่องนี้เสนอเพื่อขอความคิดเห็น โดยเล็งเห็นว่ากรรมการสภามหาวิทยาลัยในฐานะมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลจะมีบทบาทในการบริหารงานอย่างมาก จึงต้องมีองค์ประกอบกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่เหมาะสม

ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่ากรรมการสภามหาวิทยาลัยอิสระควรมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นหลักและต้องมีการสรรหาที่เป็นธรรม ส่วนกรรมการสภาที่มาจากภายใน ควรเป็นสัดส่วนจำนวนที่น้อยที่สุด ให้มีได้ไม่เกิน 3 คน เพื่อให้เป็นองค์ประกอบที่รับผิดชอบต่อการสั่งคม มีความเป็นกลาง มุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้ที่เป็นกรรมการทรงคุณวุฒิภายนอกถือเป็นตำแหน่งเกียรติยศที่สร้างสรรคประโยชน์แก่สังคม

“รูปแบบของสภามหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นอยู่ผู้บริหารจะมีอำนาจมากในสภาฯ และจะต้องยาก สิ่งที่เป็นปัญหาคืออธิการบดีและสภามหาวิทยาลัยวนเวียนแต่งตั้งกันเองเป็นวงจร ทำให้ไม่สามารถใช้วิจารณ์งานแสดงความรับผิดชอบต่อการสั่งคมในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยนั้นๆ ในขณะนี้ยอมรับว่า สภามหาวิทยาลัยของรัฐส่วนหนึ่งทำงานได้ดี แต่ยังมีอีกหลายแห่งที่เป็นปัญหา ในส่วนขององค์ประกอบสภามหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลนี้ จะต้องศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาข้อยุติต่อไป โดยสำนักนโยบายและแผน ทบวงมหาวิทยาลัยจะสรุปเรื่องนี้อีกครั้ง” ศ.นพ.จรัส กล่าว

ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) กล่าวถึงองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยอิสระ ว่า “องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลต้องประกอบด้วยบุคลากรภายนอกเป็นหลัก เพื่อให้การตัดสินใจของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างรอบคอบและสะท้อนความต้องการของสังคม อำนาจเต็มใน

วิจิตร ศรีสอ้าน

การบริหารมหาวิทยาลัยอยู่ที่สภามหาวิทยาลัย ไม่ควรมีความเป็นราชการเหลืออยู่ สภามหาวิทยาลัยลักษณะนี้เป็นตัวอย่างของการเชื่อมโยงสถาบันกับภูมิภาค ชุมชนและภาคเอกชน เนื่องจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะเป็นผู้รอบรู้ในแต่ละด้าน เช่น ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานอุตสาหกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน ด้านกฎหมาย เป็นต้น อธิการบดี มทส.กล่าวว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยของมทส.มีจำนวน 23 คน เป็นคนนอก 15 คน คนใน 8 คน ตั้งสภา มทส.มา 7 ปี ไม่เคยผิดหวัง มีแต่

จรัส สุวรรณเวลา

เรื่องน่าพอใจมากที่สุด ดำเนินงานได้ดี กรรมการทุกคนกระตือรือร้นทำงานเพื่อมหาวิทยาลัย เมื่อมีปัญหาหรือต้องการอะไร สภามหาวิทยาลัยให้คำแนะนำได้ทุกอย่าง เพราะมีผู้เชี่ยวชาญทุกด้าน ที่ผ่านมาสภามหาวิทยาลัยกับฝ่ายบริหารไม่มีปัญหาขัดแย้ง หากกรรมการมีปัญหาตนเอง เมื่อมีมติออกมาก็ถือว่ายุติ “ไม่เห็นด้วยที่จะกำหนดจำนวนองค์ประกอบกรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็นคณใน 3 คน และไม่ควรถูกกำหนดจำนวนตายตัว เพราะมหาวิทยาลัยมีความหลากหลาย ถ้ากำหนดน้อยเกินไปจะไม่

มนตรี ด้านนโยบาย

สะท้อนหรือเป็นตัวแทนจากภายในได้อย่างเต็มที่ กรณีมทส.เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง จึงกำหนดคณในน้อย แต่ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณแบบอย่างมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ควรมีผู้แทนจากคนในคิดเป็นสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อสะท้อนความหลากหลาย ส่วนจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยไม่ควรเกิน 20 คน เพราะอาจจะกลายเป็นสภาที่ใหญ่เกินไป” อธิการบดี มทส.กล่าว

การให้คณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งไม่มีประสบการณ์มหาวิทยาลัยอิสระ

มาทำเรื่องนี้ น่าจะไปถามผู้ที่มีประสบการณ์ด้านนี้โดยตรง หรือวิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงกับมทส.เพราะได้ดำเนินการครบวงจรแล้ว พร้อมจะให้ข้อมูลด้านการศึกษาอยู่แล้ว การกำหนดองค์ประกอบสภามหาวิทยาลัย ไม่ควรทำเป็นสูตรสำเร็จหรือหนึ่งเหียนกำหนดให้เหมือนกันทุกแห่ง จะเกิดอันตรายมาก ต้องวิเคราะห์ถึงสภาพของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งให้รอบคอบ เพื่อกำหนดความเหมาะสมและยืดหยุ่นภายใต้หลักการเดียวกัน มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งแตกต่างกัน จะมาใส่หมวกใบเดียวกันไม่ได้ เพราะหัวโตไม่เท่ากัน

ส่วน การกำหนดองค์ประกอบสภามหาวิทยาลัยแม้ฟ้าหลวงนั้น ศ.ดร.วิจิตร กล่าวว่า ร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงยึดรูปแบบความเป็นอิสระอย่างมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ แต่เพิ่มเติมหลายครั้งจนรู้สึกว่าจะเข้าสู่ระบบราชการ เอาผู้ที่มีตำแหน่งทางราชการมาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย เนื่องจากร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เกิดขึ้นในช่วงเผด็จการสข. จึงมีระเบียบกำหนดว่า ขอให้มีคนของทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ในสภามหาวิทยาลัยด้วย

เพราะกลัวจะกำกับไม่ได้

นายมนตรี ด้านนโยบาย รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย กล่าวในการบรรยายพิเศษเรื่อง นโยบายการพัฒนาการบริหารมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ ว่า องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยรัฐในปัจจุบันประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายบริหาร อาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก โดยเฉพาะส่วนของผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิจะได้มาโดยการผลักดันแต่งตั้ง ทำให้เกิดปัญหาไม่มีกลไกในการถ่วงดุล ถือเป็นจุดอ่อนของการบริหาร เกิดลักษณะ “อาณาจักรของข้าพเจ้า”

รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยกล่าวว่า การได้มาของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกของสภาฯ ควรมาจากการสรรหาของคณะกรรมการชุดหนึ่งที่อิสระ ในส่วนข้อมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงซึ่งมีรูปแบบในกำกับของรัฐบาล ได้เสนอให้คณะกรรมการทบวงฯ

จัดสรรผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้คนจากส่วนราชการเข้าไปอยู่ด้วย เพื่อถ่วงดุล ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา อาจมีผู้วิจารณ์ว่าการกรรมการทบวงฯ มาจากการแต่งตั้งของรมว.ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นการแทรกแซงและล้าหลังหรือไม่ ดังนั้นจึงต้องหาหลักที่เหมาะสม

“ขณะนี้สภาพสะท้อนของมหาวิทยาลัยกรณีปัญหาบริหารบางแห่งผู้บริหารมีทัศนคติที่แบกรับภาระความแตกต่างไม่ได้ และต้องการสร้างดุลอำนาจโดยการสร้างฐานเสียงข้างมากเพื่อกุมอำนาจ ที่ได้มีการเลือกตั้งจะมีการณรงค์สร้างกระแสและฐานครองอำนาจ เมื่อเกิดการกุมอำนาจก็จะเกิดอาณาจักรของข้าพเจ้าขึ้น จึงควรเปิดกว้างวิธีการได้มาของผู้บริหารต้องหลากหลาย ไม่เช่นนั้นจะเกิดปัญหาในมหาวิทยาลัยหลายๆ แห่ง トラบใดที่ยังไม่ปรับโครงสร้างเดิมๆ” นายมนตรี กล่าว

บริษัท สกายไลน์ แอนด์ แอดเวอร์ไทซิง จำกัด

ฉบับนี้ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2540 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2540 และมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2540 มีมติเป็นเอกฉันท์ ให้บริษัทเลิกกิจการ โดยแต่งตั้งให้ น.ส.สุนทรี ดารากร ณ อยุธยาเป็นผู้ชำระบัญชี จึงเรียนประกาศ ให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ คัดต่อรับชำระหนี้ได้ ณ ที่ทำการบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

น.ส.สุนทรี ดารากร ณ อยุธยา
กรรมการผู้จัดการ